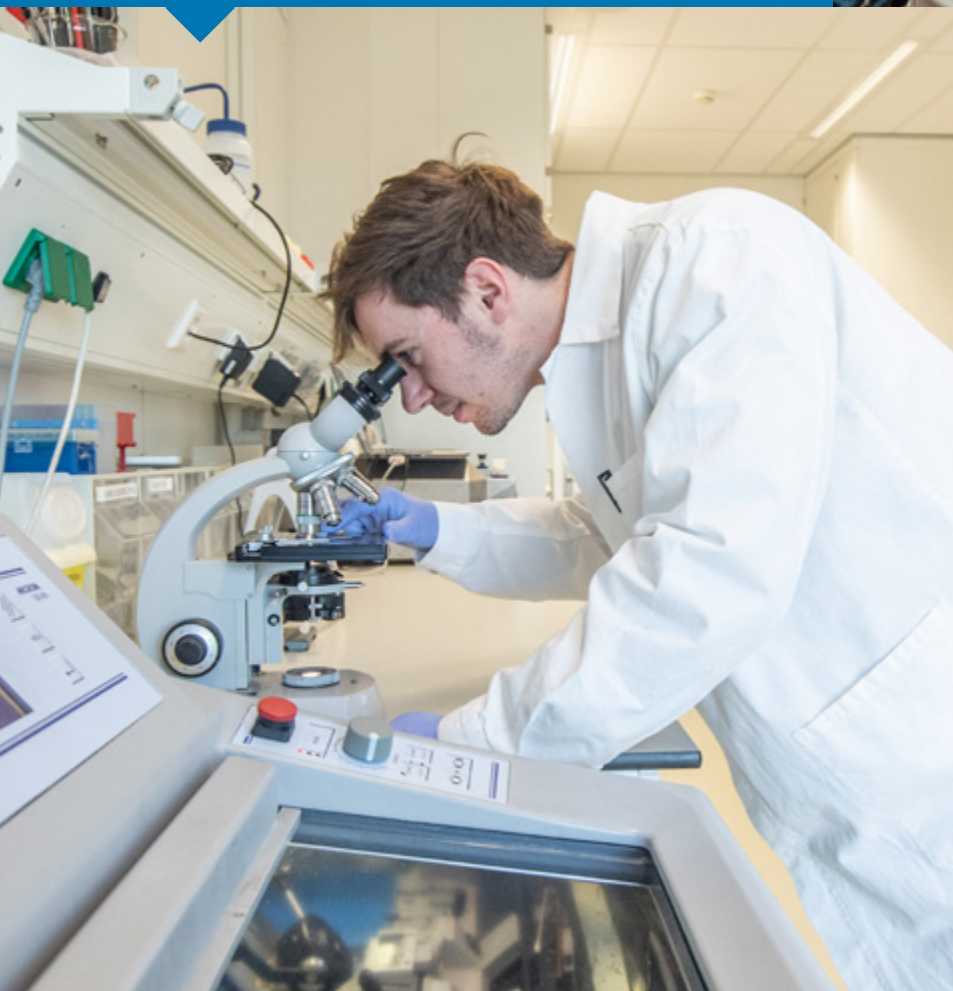

Onderzoeks- strategie **2023-2033**

**Relevant en
betrokken**

**Samen
voor een
betere
wereld**

De VU Onderzoeksstrategie is een intern VU-beleidsdocument binnen de kaders van de VU Strategie 2020-2025 en geeft uitwerking aan de ambities voor onderzoek voor de komende tien jaar.

De VU Onderzoeksstrategie is opgesteld door de VUO werkgroep VU Onderzoeksstrategie (Elco van Burg, Jacqueline van Stekelenburg, Cees Kleverlaan, Philipp Pattberg, Lidewij Henneman en Gert-Jan Burgers) en Andreas Daffertshofer (voorzitter van het VUO) met waardevolle input van vertegenwoordigers van de VU-onderzoeksgemeenschap bestaande uit portefeuillehouders onderzoek van de faculteiten, Amsterdam Young Academy, URC- en ERC-hoogleraren, promovendi, PhD-council, Graduate Schools, Medezeggenschap, trekkers van de profielthema's en VU-speerpunten en de Chief Impact Officer.

Inhoud

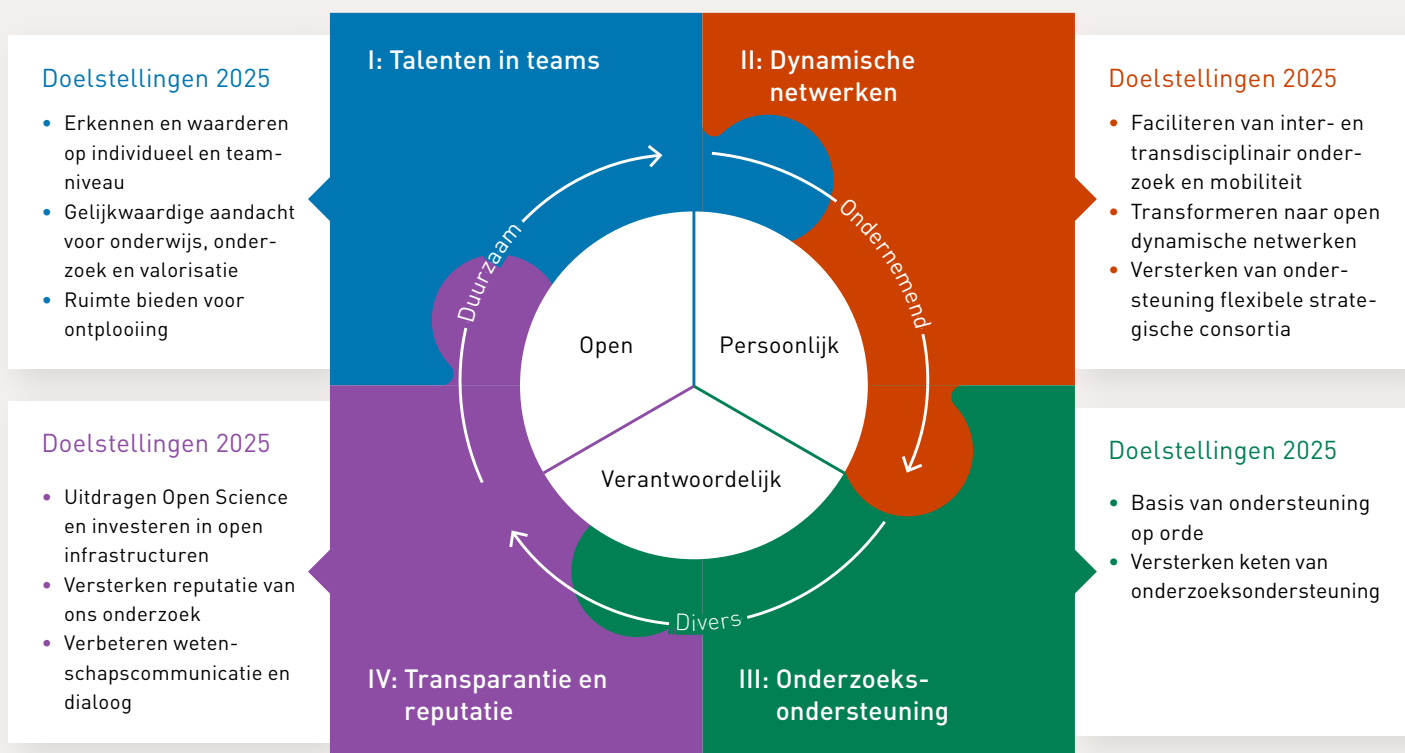
Voorwoord	5
1 Onderzoeksvisie en strategische prioriteiten	6
1.1 Onze missie en visie	7
1.2 Onze prioriteiten voor 2024-2025 en strategische doelen voor 2033	7
2 Vier strategische thema's	8
2.1 I: Talenten in teams	10
2.2 II: Dynamische netwerken	12
2.3 III: Onderzoeksondersteuning	15
2.4 IV: Transparantie en reputatie	16
3 Uitvoering van de onderzoeksstrategie	18
3.1 Coordinatie uitvoering	19
3.2 Middelen	19

Samenvatting

De VU staat midden in een snel veranderde wereld. De samenleving wordt geconfronteerd met maatschappelijke uitdagingen die grote invloed hebben op ons dagelijks leven. De wetenschap kan met nieuwe kennis een belangrijke bijdrage leveren aan het doorgronden van deze problemen en het vinden van oplossingen. Door de complexiteit van de vraagstukken zijn samenwerking, een inter- en transdisciplinaire aanpak en het openstaan voor andere perspectieven noodzakelijk. Daar zet deze onderzoeksstrategie op in.

Deze onderzoeksstrategie beschrijft de activiteiten voor 2024-2025 voortvloeiend uit de VU Strategie 2020-2025. Ze verbindt lopende strategische programma's en initiatieven die van invloed zijn op onderzoek en wetenschappers van de VU. De onderzoeksstrategie zet in op versterking van inter- en transdisciplinaire samenwerking in open dynamische netwerken. We stimuleren en ondersteunen wetenschappers om in dialoog te gaan met de samenleving om gezamenlijk oplossingen te ontwikkelen en een bijdrage te leveren aan de toekomst van de mens en onze planeet.

In vier strategische thema's verbinden we lopende programma's zoals Erkennen & Waarderen, *Broader Mind*, Open Science, en Team Science en reageren we op externe ontwikkelingen die ons beïnvloeden, zoals de toenemende complexiteit van maatschappelijke vraagstukken en de internationale competitie om talent.

Voorwoord

De Vrije Universiteit Amsterdam is een bijzondere universiteit. Onze universiteit staat sinds haar oprichting in 1880 voor vrije en verantwoordelijke wetenschap. Dit ideaal is nog steeds actueel. Er zijn grote maatschappelijke uitdagingen die vragen om wetenschappers die betrouwbaar en relevant wetenschappelijk onderzoek doen. Zo dragen we bij aan de voortgang van de wetenschap en dienen we het algemeen belang. Voorwaarde hierbij is een universiteit die ruimte biedt voor fundamentele en onafhankelijke wetenschap. En die wetenschappers uitdaagt om oog te hebben voor wat de samenleving nodig heeft.

De VU is een gemeenschap die drie kernwaarden deelt: *Verantwoordelijk, Open en Persoonlijk*. Vanuit deze waarden doen we hoogwaardig en grensverleggend onderzoek. Vanuit een inter- en transdisciplinaire benadering nemen we met ons onderzoek verantwoordelijkheid voor de toekomst van de mensheid en de planeet. De drie speerpunten van de VU – *divers, duurzaam en ondernemend* – geven richting aan ons handelen en aan de inhoud van ons onderzoek. Zo doen we bijvoorbeeld fundamenteel onderzoek naar klimaatverandering en kijken we naar de vormgeving van energietransitie en kijken we naar de impact van digitalisering op ons democratisch bestel en het welzijn en de gezondheid van de mens.

Vrije en verantwoordelijke wetenschap vereist een open en reflectieve houding. Daarom staan in deze onderzoeksstrategie de houding van de VU-wetenschapper en de dynamische inter- en transdisciplinaire samenwerking centraal. De VU trekt vrije denkers aan met een *broader mind*: wetenschappers en ondersteunende staf die zich bewust zijn van hun eigen persoonlijkheid, waarden en drijfveren en die tegelijkertijd openstaan voor die van anderen. We zien dat de universiteit in toenemende mate gevraagd wordt fundamentele bijdragen te leveren aan snel veranderende complexe vragen. Het is belangrijk dat de universiteit hier een essentiële bijdrage kan leveren, via dynamische netwerken van wetenschappers en partners uit de samenleving, met bijbehorende ondersteuning en in samenhang met onderwijs.

Deze integrale onderzoeksstrategie beschrijft de richting voor de komende tien jaar. Onze strategische onderzoeksambities vragen om de gezamenlijke inzet van de hele VU-onderzoeksgemeenschap. Deze acties concretiseren we voor de komende twee jaar ter voorbereiding op het nieuwe instellingsplan. Onze visie vraagt om flexibiliteit: we willen voortdurend kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen. Daarom volgen we een adaptieve aanpak, waarmee we tijdens de uitvoering leren welke aanpak goed werkt en welke niet en samen keuzes maken over wat nodig is om knelpunten aan te pakken of in te gaan op nieuwe ontwikkelingen. Zo geven wij ruimte aan grensverleggend onderzoek en waardecreatie uit wetenschappelijke kennis voor een betere wereld.

Rector Magnificus en portefeuillehouders onderzoek

1 Onderzoeksvisie en strategische prioriteiten

De wetenschap kan met nieuwe kennis een belangrijke bijdrage leveren aan het doorgronden van urgente maatschappelijke vraagstukken en het vinden van oplossingen.

De samenleving wordt geconfronteerd met uitdagingen die grote invloed hebben op ons dagelijks leven. De klimaatverandering laat zien dat we tegen de grenzen aanlopen van een leefbare en vitale planeet. Natuurlijke hulpbronnen raken uitgeput en de energietransitie moet worden versneld. De vraag naar zorg neemt toe, terwijl de financiering ervan en de beschikbaarheid van personeel grote knelpunten zijn. Sociale ongelijkheid en een toenemend anti-institutionalisme – en daarmee afnemend vertrouwen in politiek, media en wetenschap – tasten sociale cohesie aan en zetten de democratie onder druk. De wetenschap kan met nieuwe kennis een belangrijke bijdrage leveren aan het doorgronden van deze problemen en het vinden van oplossingen. Voor de complexiteit van de vraagstukken zijn inter- en transdisciplinaire samenwerking en openstaan voor andere perspectieven noodzakelijk. We stellen daarom een open houding, samenwerking, transparantie en goede ondersteuning centraal, zodat wetenschappers responsief in dynamische netwerken met andere partners samen werken, leren en concrete oplossingen ontwikkelen.

Om deze open houding en voorwaarden voor het doen van grensverleggend onderzoek voor een betere wereld te realiseren is een integrale aanpak nodig. Een essentieel deel daarvan is een flexibele en heldere strategie voor onderzoek. Daarmee creëert de VU een kapstok die verschillende aan onderzoek gerelateerde ambities en programma's verbindt. Zo kunnen we ons onderzoeksbeleid heel gericht inzetten om onderzoekssamenwerking en onderzoeks-ondersteuning te verbeteren en een inspirerende onderzoeksomgeving bieden waar duurzaamheid, diversiteit en ondernemerschap richtinggevend zijn. Ons onderzoek is van hoge kwaliteit en kenmerkt zich door zijn maatschappelijke relevantie en de strategie draagt bij aan het vergroten van de zichtbaarheid van dit onderzoek.

1.1 Onze missie en visie

De Vrije Universiteit Amsterdam heeft als missie voor haar onderzoek dat zij met fundamenteel en toegepast wetenschappelijk onderzoek verantwoordelijkheid neemt voor de toekomst van de mensheid en de planeet. Ons onderzoek is hoogwaardig, grensverleggend en heeft grote wetenschappelijke en maatschappelijke impact.

Onze visie is dat in 2033 de Vrije Universiteit Amsterdam een open en inclusieve academische gemeenschap is, waarbinnen dynamische netwerken van wetenschappers kunnen reageren op urgente vragen waar ze een fundamentele bijdrage aan kunnen leveren. In dialoog met de samenleving werken VU-wetenschappers samen aan een duurzame en leefbare planeet, betekenisvolle digitale en mondiale verbindingen, een inclusieve, rechtvaardige en veilige samenleving en gezondheid en welzijn voor iedereen. Vrije kritische denkers van de VU hebben een *broader mind* en zijn zich

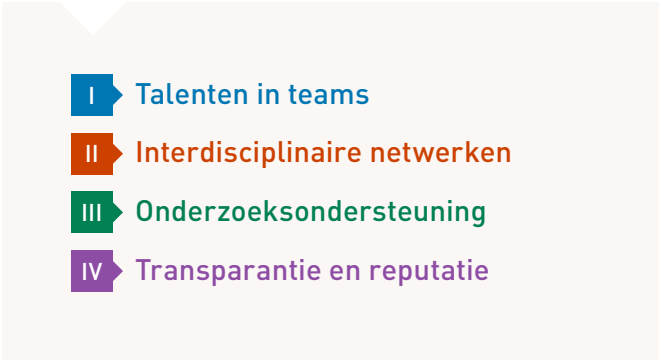
bewust van hun eigen waarden en drijfveren. Tegelijkertijd staan we open voor die van anderen.

1.2 Onze prioriteiten voor 2024-2025 en strategische doelen voor 2033

Om onze visie op onderzoek te realiseren, zetten we voor de komende tien jaar in op vrije en verantwoordelijke wetenschap voor een betere wereld. De strategie bouwt voort op het unieke verhaal van de VU met haar identiteit, kernwaarden en speerpunten: die geven richting aan wie de VU-wetenschapper is, op welke manier we onderzoek doen en hoe we de onderzoeksomgeving inrichten.

Centraal in onze strategie staat het uitdragen en versterken van de *broader mind*-houding en de waardenoriëntatie van onze wetenschappers. Met deze open houding willen we de dynamische samenwerking in ons onderzoek vergroten en de verbinding met de samenleving versterken.

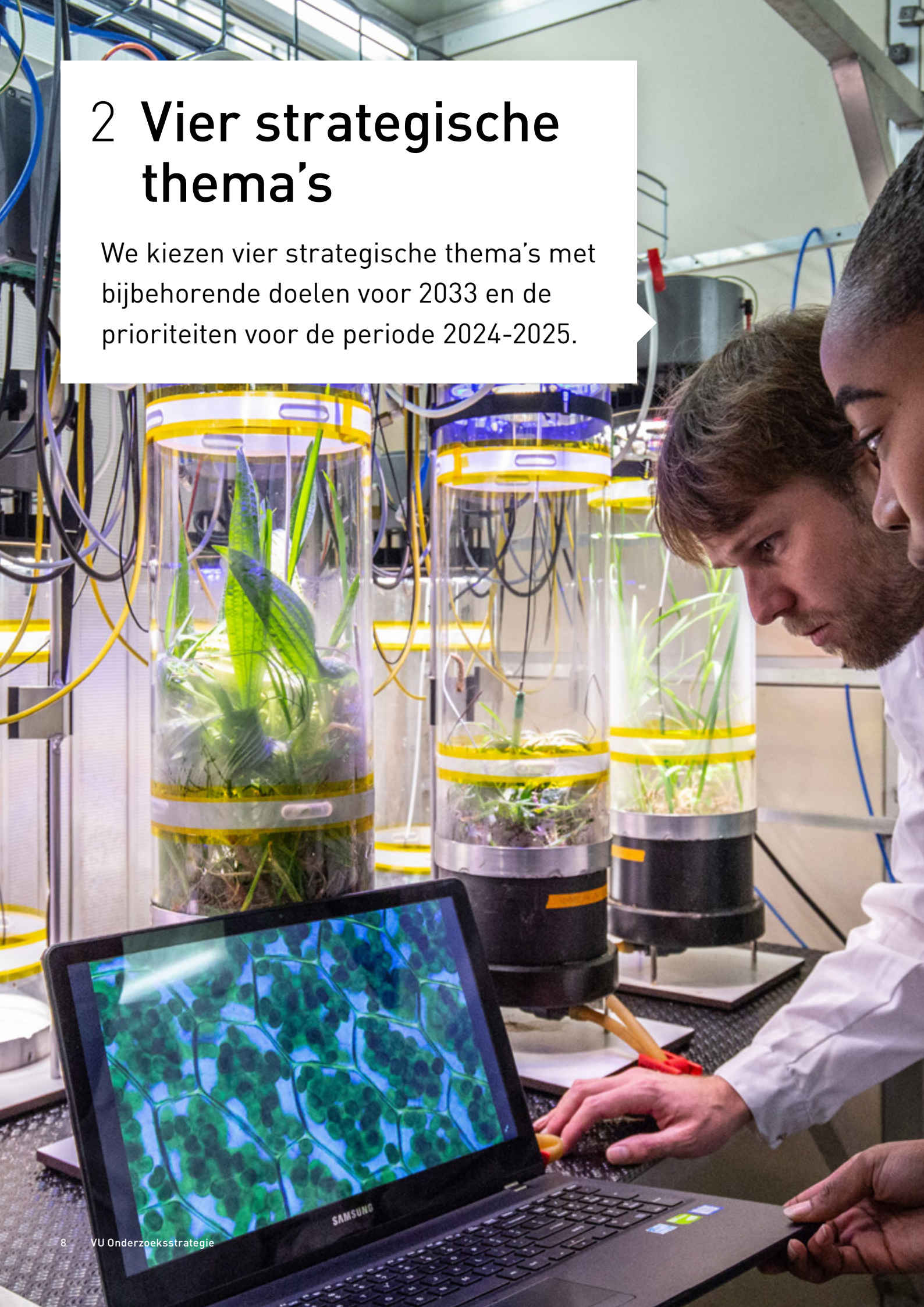
Voor de korte termijn, in de periode 2024-2025 (als onderdeel van de VU Strategie 2020-2025), hebben we specifieke prioriteiten geformuleerd en geclusterd in vier thema's, waarmee we onze onderzoeksorganisatie ontwikkelen naar open dynamische netwerken waarin wetenschappers uit verschillende wetenschapsgebieden samenwerken met partners van binnen en buiten de academische wereld.

-
- I Talenten in teams
 - II Interdisciplinaire netwerken
 - III Onderzoeksondersteuning
 - IV Transparantie en reputatie

Deze thema's brengen deels bestaande activiteiten samen en bevatten daarnaast nieuwe activiteiten om de doelen te bereiken en de gewenste beweging voor 2033 in gang te zetten.

2 Vier strategische thema's

We kiezen vier strategische thema's met bijbehorende doelen voor 2033 en de prioriteiten voor de periode 2024-2025.

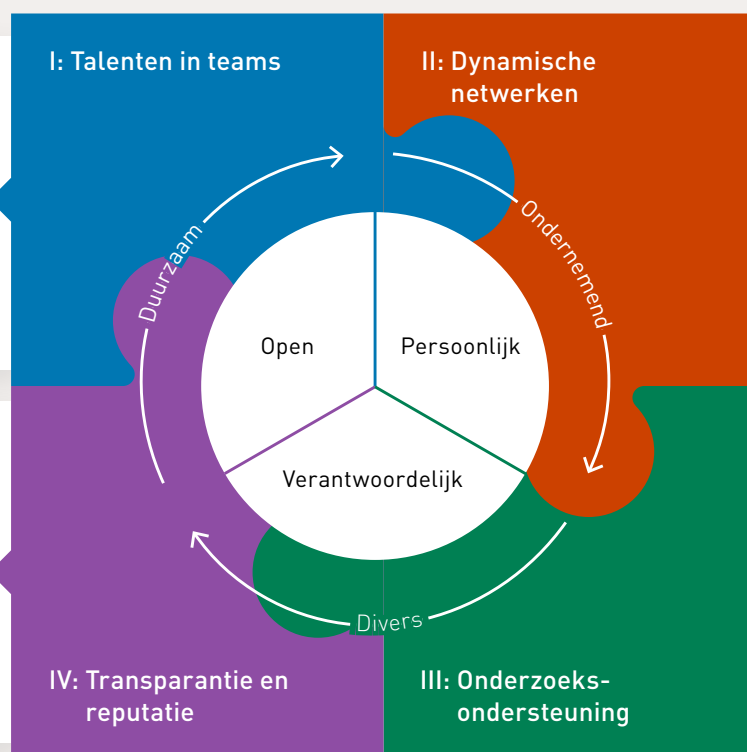

Doelstellingen 2025

- Erkennen en waarderen op individueel en team-niveau
- Gelijkwaardige aandacht voor onderwijs, onderzoek en valorisatie
- Ruimte bieden voor ontplooiing

Doelstellingen 2025

- Uitdragen Open Science en investeren in open infrastructuur
- Versterken reputatie van ons onderzoek
- Verbeteren wetenschapscommunicatie en dialoog

Doelstellingen 2025

- Faciliteren van inter- en transdisciplinair onderzoek en mobiliteit
- Transformeren naar open dynamische netwerken
- Versterken van ondersteuning flexibele strategische consortia

Doelstellingen 2025

- Basis van ondersteuning op orde
- Versterken keten van onderzoeksondersteuning

2.1 I: Talenten in teams

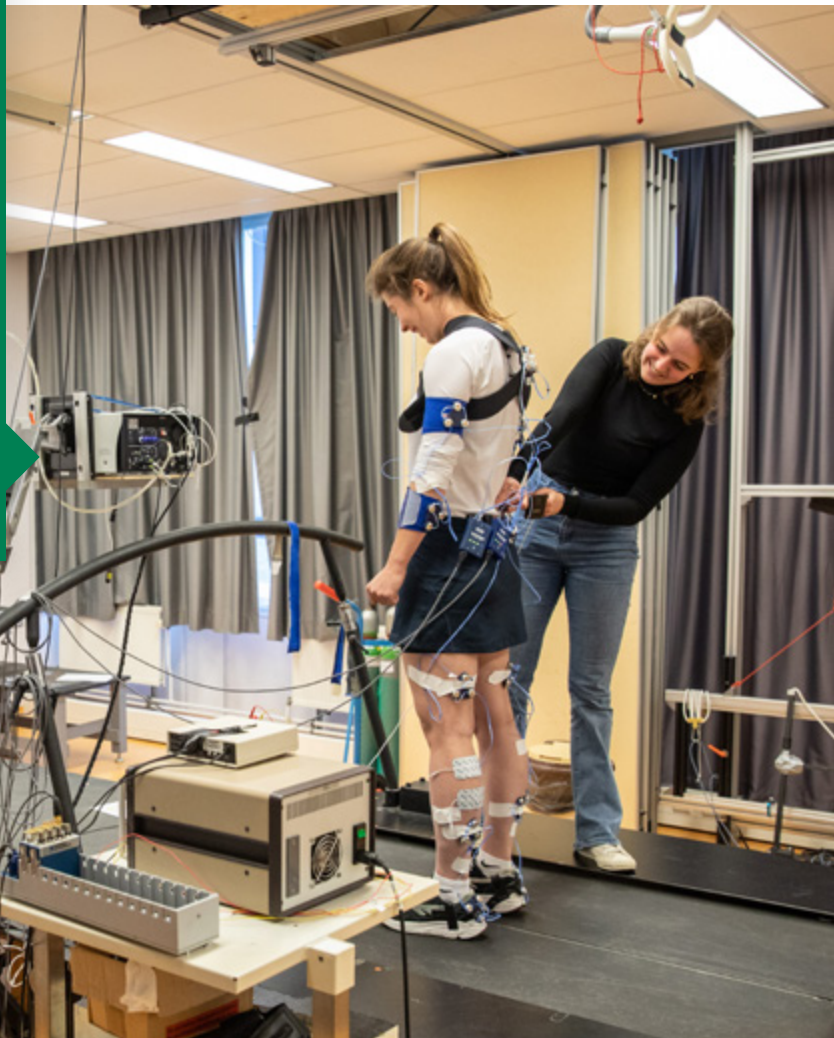
In 2033 ontwikkelen wetenschappers zich binnen de VU op een manier die past bij hun individuele talenten en bij de bijdrage die we samen willen leveren aan een betere wereld. De VU biedt wetenschappers diverse carrièrepaden en erkent en waardeert hun talenten op individueel en teamniveau.

Voor het realiseren van onze ambities vormen talenten in teams de basis: we willen ambitieuze, maatschappelijk geëngageerde wetenschappers aantrekken en samenwerken in teams aan fundamentele en prangende vragen. In de VU-onderzoekscultuur staan een open en ondernemende houding, sociale veiligheid, diversiteit, transparantie en in-

tegriteit centraal. We luisteren goed naar elkaar en zien andere perspectieven als een verrijking. Nieuwsgierigheid-gedreven wetenschappers met een *broader mind* voelen zich thuis aan de VU – zij volgen hun passie en ontwikkelen hun talenten. In de beoordeling van wetenschappers ligt de nadruk op kwaliteit, samenwerking en academisch leiderschap. Samenwerken doen we op basis van gelijkwaardigheid, gemeenschappelijkheid en rechtvaardigheid. Met een breed palet aan opleidingen en onderzoek stimuleren we een open reflectieve houding van onze wetenschappers en staf. Daarmee versterken we diversiteit en inclusiviteit, dus *Team Science* binnen onze academische gemeenschap. De campus en daar aanwezige faciliteiten bieden een inspirerende omgeving voor het doen van onderzoek en de Graduate Schools bieden uitstekende opleiding en ondersteuning aan promovendi.

A Broader Mind

Een *broader mind* betekent dat we een open houding hebben. We zijn ons bewust van onze eigen persoonlijkheid, waarden, drijfveren en denkkaders, en tegelijkertijd staan we open voor die van anderen. We combineren diepgaande vakinhoudelijke kennis met een brede inter- en transdisciplinaire blik en vaardigheden. Dat doen we kritisch, vanuit verschillende perspectieven en over grenzen heen. We zijn geëngageerde professionals die elkaars verschillen waarderen en benutten, en met kennis en kunde werken aan een betere wereld. Van vandaag, morgen en voor toekomstige generaties. Deze houding is kenmerkend voor de VU en komt tot uiting in persoonlijke ontwikkeling, academische verbreding en maatschappelijke oriëntatie. We stimuleren onze wetenschappers om met een *broader mind* te kijken naar de samenleving, het vakgebied en hun persoonlijke rol daarin.

Q Vrijheid voor nieuwsgierigheid-gedreven onderzoek

Spinozaprijswinnaar Toby Kiers is sinds 2014 hoogleraar Evolutionaire Biologie aan de VU. Samen met biofysici van het AMOLF-instituut bouwt Kiers een robot die schimmelnetwerken in beeld kan brengen voor een gedetailleerde bestudering. Met deze robot kunnen in de toekomst complexe stromen van voedingsstoffen binnen een netwerk gevolgd worden en begrepen worden welke rol schimmels vervullen bij de regulering van koolstof in de bodem.

Kiers' onderzoek is primair gedreven door nieuwsgierigheid. De aanmoediging om buiten de gebaande paden te denken leidde onder andere tot de oprichting van de *Society for the Protection of Underground Networks* (SPUN) – een initiatief waarmee Kiers schimmelgemeenschappen op aarde in kaart brengt. In haar onderzoek integreert Kiers kennis en theorieën uit andere disciplines, zoals economie, robotica en natuurkunde, en heeft ze de vrijheid om grote vragen te onderzoeken. Dat is de kern van haar succes.

We erkennen en waarderen onderwijs, onderzoek en valorisatie als gelijkwaardige kerntaken.

- We geven deze taken (a) gelijke zichtbaarheid door gebalanceerde communicatie over onderwijs, onderzoek en valorisatie, (b) gelijke aandacht hieraan in de Planning & Control-cyclus, de Bestuurlijke Overleggen en jaar-gesprekken, promoties en bevorderingen en (c) gelijke bestuurlijke, beleidsmatige en operationele ondersteuning voor elk van de kerntaken.
- We verkennen of het interne financiële allocatiemodel voor onderwijs, onderzoek en valorisatie in lijn kan worden gebracht met het Erkennen & Waarderen en het ontwikkelen van incentives voor inter- en transdisciplinaire samenwerking en impact.

We bieden wetenschappers ruimte om zich te ontplooiën.

- We doen een pilot met Wetenschap in Dialoog-trainingen voor een *broader mind*.
- We ontwikkelen een leerlijn voor succesvolle subsidieaanvragen en het vergroten van impact passend bij verschillende fasen van een wetenschappelijke loopbaan (vergelijkbaar met BKO/SKO).
- We geven ruimte voor (fundamenteel) onderzoek door per faculteit een minimale onderzoekstijd van 30% uit de eerste geldstroom te garanderen en we ontwikkelen en implementeren inbeddingsgaranties voor talentvolle wetenschappers en hun verdere ontwikkeling.

Doelstellingen en activiteiten voor de periode 2024-2025

We hebben het beleid voor Erkennen en Waarderen geïmplementeerd; we erkennen en waarderen talent op individueel en teamniveau.

- We zetten ons beleid voor Erkennen en Waarderen in voor: (a) het aantrekken, ontwikkelen en binden van talentvolle wetenschappers, (b) de diversificatie en het dynamiseren van loopbaanpaden met accenten op hetzij onderwijs, hetzij onderzoek of valorisatie, (c) het recht doen aan zowel de onafhankelijkheid en individuele kwaliteiten van wetenschappers als aan teamprestaties, (d) het focussen op wetenschappelijke kwaliteit en maatschappelijke relevantie van onderzoek en minder op kwantitatieve metrics (aantal publicaties), (e) het erkennen en waarderen van inter- en transdisciplinaire samenwerking, (f) het stimuleren van Open Science en (g) het bevorderen van academisch leiderschap.

2.2 II: Dynamische netwerken

In 2033 is de VU toonaangevend in inter- en transdisciplinair onderzoek in dynamische netwerken, Team Science en co-creatie met maatschappelijke partners. De VU neemt het initiatief voor de vorming van nationale en internationale strategische consortia.

We brengen expertise van binnen en buiten de academie samen om met nieuwe kennis doorbraken te realiseren in wetenschappelijke vraagstukken en maatschappelijke transitie.

De VU is een pionier op het gebied van inter- en transdisciplinaire samenwerking in onderzoek: landelijk waren we een van de eerste universiteiten die het onderzoek organiseerde in interfacultaire onderzoeksinstituten (IOZIs). Ook realiseerde de VU al vroeg academische werkplaatsen om de samenwerking met de maatschappij vorm te geven. De VU heeft alles in huis om belangrijke wetenschappelijke en maatschappelijke vraagstukken van alle kanten te bekijken. Als VU hebben we immers ACTA en Amsterdam UMC op onze campus, hebben we een alliantie met de Universiteit Twente en werken we met vele andere partners in regionale, nationale en internationale samenwerkingsverbanden, zoals in het Aurora-netwerk. We geloven in de kracht van samenwerking tussen disciplines en tussen wetenschap en praktijk – juist

daar ontstaan fundamenteel nieuwe en relevante inzichten. Zo brengen we uitdagingen in kaart en komen we tot de juiste vragen. De wisselwerking tussen fundamenteel en toegepast onderzoek is cruciaal: ze versterken elkaar en hebben elkaar nodig. Daarom maken we structureel ruimte voor grensverleggend en ongebonden onderzoek – gefinancierd vanuit onder andere de reguliere eerste geldstroom, sectorplannen, en starters- en stimuleringsbeurzen – en staan we voor academische vrijheid en de vrijheid van meningsuiting. We zorgen dat de kennis vanuit ons onderzoek wordt benut en wordt vertaald naar de maatschappij. Ons onderzoek vormt de basis voor het overdragen, delen en toetsen van kennis in het opleiden van professionals binnen en buiten de academische wereld.

Inter- en transdisciplinair onderzoek

Interdisciplinair onderzoek definiëren we als onderzoek waarbij wetenschappers samenwerken met collega's uit andere wetenschapsgebieden (alfa, bèta, gamma of medisch) en onderzoeksmethoden, theorieën, wetenschapstheoretische tradities, procedures en data combineren en integreren in nieuwe kennis, inzichten en oplossingen. Bij transdisciplinair onderzoek werken wetenschappers ook samen over disciplines heen, maar dan met maatschappelijke partijen en professionals, zoals zorgprofessionals, kunstenaars, beleidsmakers, conservators, maatschappelijk werkers, technici en burgers. Samen doorgronden we problemen en integreren we inzichten in nieuwe methoden, concepten, hulpmiddelen of theorieën. Inter- en transdisciplinair onderzoek gaan vaak hand in hand. Voor beide is fundamenteel monodisciplinair onderzoek de basis.

Zorgdragen voor de toekomst van de mensheid en de planeet is in toenemende mate complex, met veel verschillende aspecten. Deze complexiteit vraagt om inter- en transdisciplinaire samenwerking. Daarom zetten we de transformatie in naar *dynamische netwerken* waarin wetenschappers uit verschillende wetenschapsgebieden samenwerken met partners van binnen en buiten de academie. Deze netwerken verbinden we met regionale, nationale en internationale agenda's. Vanuit de netwerken vormen we flexibele strategische consortia die we met training, strategisch advies en begeleiding in alle fasen helpen om externe financiering aan te trekken, met het doel om wetenschappelijke doorbraken te realiseren en bij te dragen aan maatschappelijke vragen. De komende jaren zetten we ook de interfacultaire instituten en onze interdisciplinaire profielthema's in om die transformatie te versterken.

Profielthema's

Aan de VU zijn alle wetenschapsdomeinen betrokken bij de zoektocht naar oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken. In vier profielthema's verbindt de VU-wetenschappers uit verschillende disciplines rond deze maatschappelijke vraagstukken:

Human Health & Life Sciences onderzoekt de gezondheid en het welzijn van mensen en zoekt antwoord op de vraag naar hoe we om moeten gaan met de toenemende druk op ons zorgstelsel.

Governance for Society onderzoekt de inrichting en het bestuur van organisaties en samenlevingen.

Science for Sustainability beoogt een versnelling van de transitie naar een duurzame samenleving waarin mens, natuur en economie kunnen bloeien.

Connected World onderzoekt de rol van technologie in ons dagelijks leven, wat ons aan elkaar verbindt, en hoe we digitalisering kunnen inzetten om ons verleden beter te kennen en elkaar beter te begrijpen.

De opgedane kennis en ervaring in de profielthema's gebruiken we om te transformeren naar dynamische onderzoeksnetwerken.

Dynamische netwerken in het onderzoek

Dynamische netwerken in onderzoek zijn netwerken waarin wetenschappers uit verschillende wetenschapsgebieden en disciplines samenwerken met partners van binnen en buiten de academie, zoals collegae van andere universiteiten en hogescholen, beleidsmakers van overheden, bedrijven, maatschappelijke organisaties, burgers en professionals uit de praktijk. We hebben hier ruime ervaring in dankzij de interfacultaire onderzoeksinstituten, de academische werkplaatsen en de nauwe samenwerking met de Universiteit Twente.

Die samenwerking is dynamisch. Wetenschappers werken in verschillende vormen en samenstellingen samen in teams; hoe ze dat doen verschilt per thema, programma, onderzoeksvraag of type project. Het gaat daarbij om kennisdelen, problemen oplossen en het ontwikkelen van nieuwe kennis, oplossingen of innovaties. Binnen

netwerken worden de juiste partners gezocht voor iedere samenwerking. De netwerken en consortia evolueren zo tot een dynamisch geheel: ze variëren in omvang en samenstelling, dichtheid, intensiteit in de onderlinge interactie en in hun vorm. Deze dynamiek is vergelijkbaar met de netwerkdynamiek in de hersenen: voor iedere nieuwe handeling, vraag of beweging zoeken de hersenen nieuwe functionele verbindingen en werken de cognitieve functies in verschillende mate en intensiteit samen. De samenwerking van de verschillende cognitieve functies is niet statisch, maar dynamisch: samenwerkingen passen zich steeds weer aan nieuwe informatie aan.

Een goed voorbeeld van zo'n open dynamisch netwerk is het VU-Netwerk voor Wetenschap in Dialoog. Dit interdisciplinaire netwerk heeft als doel om een open cultuur op de campus te creëren waarin wetenschappelijk onderzoek zowel fundamenteel als responsief is. Dat wil zeggen dat het onderzoek zich aanpast aan maatschappelijke waarden en behoeften en dat wetenschappers zelflerend zijn over de eigen rol in de samenleving.

Learning & convergence spaces

Learning & convergence spaces zijn fysieke ontmoetingsplaatsen voor inter- en transdisciplinaire samenwerking in onderzoek voor wetenschappers uit verschillende disciplines, studenten en partners van binnen en buiten de academie. Deze ruimtes hebben faciliteiten voor de uitwisseling van ideeën en kennis, samenwerking en experimenteren. Ze zijn gericht op een specifiek maatschappelijk vraagstuk of bepaalde technologie met als doel om de ontwikkeling van doorbraken, oplossingen of innovaties te versnellen. Met deze ruimtes faciliteert de VU de uitwisseling en creatie van nieuwe kennis. Naast samenwerking is ook de reflectie op de samenwerking zelf een belangrijk aspect binnen deze ruimtes, zodat we leren hoe de samenwerking en het gebruik van de ruimtes hiervoor verder kunnen verbeteren.

Doelstellingen en activiteiten voor de periode 2024-2025

We versterken inter- en transdisciplinair onderzoek en interdisciplinaire mobiliteit.

- We vergroten de inter- en transdisciplinariteit met onderzoeksfinanciering, bijvoorbeeld door in faculteiten te stimuleren om top-upbeurzen (voor houders van startersbeurzen) te gebruiken voor interdisciplinair onderzoek en blokkades op te lossen die samenwerking in de weg staan.
- We faciliteren interdisciplinaire mobiliteit van wetenschappers en ondersteunende staf, zowel intern tussen afdelingen en faculteiten, als extern via onder andere sabbaticals en het aantrekken van internationaal talent via het University Research Fellow-programma.
- We doen een pilot met een thematische *learning & convergence space* rond het thema duurzaamheid als fysieke ontmoetingsplek met het DemonstratorLab om inter- en transdisciplinaire samenwerking te faciliteren met studenten en partners van binnen en buiten de academie.

We transformeren interdisciplinaire onderzoeksinstituten naar open dynamische netwerken.

- Met de faculteiten en instituten inventariseren we wat nodig is voor de transitie naar open dynamische netwerken, bijvoorbeeld het inzetten van kennismakelaars. We monitoren deze transformatie om te leren wat er nodig is voor het vervolg.

We versterken de decentrale en centrale ondersteuning van inter- en transdisciplinaire samenwerkingen in teams, netwerken en (inter)nationale strategische consortia.

- We geven strategisch advies, begeleiding en ondersteuning in alle fasen voor aanvragen voor de 2e, 3e en 4e geldstroom met VU-kennismakelaars, juristen, projectmanagers en business en impact developers. Met een pilot testen we de aanpak met aanstelling van gerichte ondersteuning (waarschijnlijk bij Human Health & Life Sciences); daarna schalen we op.
- We continueren onze inzet bij beleidsmakers en financiers voor het belang van fundamenteel 'nieuwsgierigheidgedreven' onderzoek als de basis voor inter- en transdisciplinaire samenwerking.
- We verbinden ons onderzoek en onze profielthema's nadrukkelijker met regionale, nationale, Europese en internationale strategische agenda's en programma's (zoals Nationaal Groeifonds, Zwaartekracht, Nationale Wetenschapsagenda, Nationale roadmap grootschalige wetenschappelijke infrastructuur, Horizon Europe en European Institute of Innovation and Technology), bouwen daaromheen consortia met gerichte ondersteuning en identificeren kansen voor het aantrekken van externe financiering voor deze consortia. In 2025 evalueren we de profielthema's en besluiten we over het vervolg.

2.3 III: Onderzoeksondersteuning

De VU biedt in 2033 een inspirerende academische campusomgeving met excellente onderzoeksondersteuning en -faciliteiten. We doen onderzoek naar duurzaamheidsvraagstukken én willen ons onderzoek op een duurzame manier uitvoeren.

Om onderzoek te kunnen doen naar fundamentele en actuele vragen en in de voorhoede van de wetenschap te blijven is solide onderzoeksfinanciering nodig. Bij overheden (ministeries in Den Haag, de Europese Commissie en regionale en lokale overheden) en bij financiers van onderzoek en stakeholders maken we ons sterk voor een stevige financiële basis. We ondersteunen wetenschappers op centraal en facultair niveau bij aanvragen voor externe financiering en bij het verwerven van opdrachten buiten de universiteit. Voor het doen van kwalitatief hoogwaardig onderzoek zijn uitstekende onderzoeksfaciliteiten cruciaal. Als VU investeren we, alleen of samen met anderen, in onderzoeksfaciliteiten die aansluiten bij onze wetenschappelijke en maatschappelijke missie. Het VU-brede Onderzoeksoverleg (VUO) en diens werkgroep projecten adviseert hierover. De VU streeft ernaar dat deze faciliteiten en infrastructuur efficiënt en intensief worden gebruikt door interne en externe partijen. Vanuit de diensten en faculteiten zorgen we dat de basis op orde is voor uitstekende ondersteuning van wetenschappers in alle fases van hun onderzoek, van de verkenning van ideeën tot het delen en archiveren van de resultaten. Die ondersteuning organiseren we bij voorkeur persoonlijk en dicht bij de wetenschappers. We organiseren netwerken waarin de diensten de verbinding maken met de facultaire ondersteuners. We bieden een breed spectrum van ondersteuning, met persoonlijk advies, training en technische tools.

Doelstellingen en activiteiten voor de periode 2024-2025

We zorgen dat de basis van onze onderzoeksondersteuning op orde is.

- We versimpelen processen en procedures en bieden ondersteuning voor taken rondom verslaglegging en

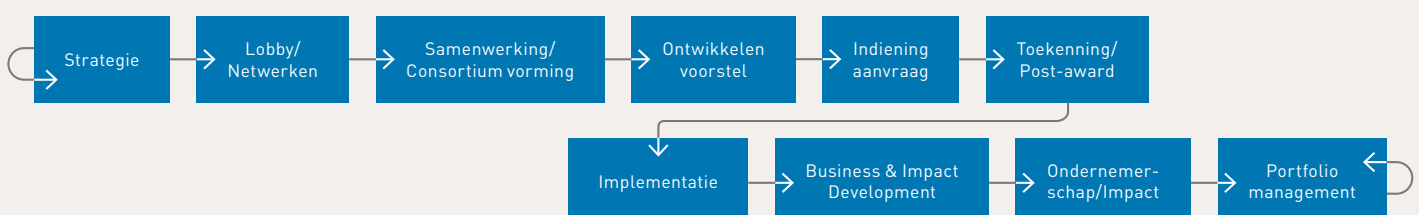
administratieve werkzaamheden, zodat de werkdruk voor wetenschappers wordt verlaagd. Bij de implementatie van deze onderzoeksstrategie en bij toekomstige projecten en innovaties houden we rekening met de administratieve lasten die deze met zich meebrengen en we richten de ondersteuning zo in dat de administratieve last voor wetenschappers zo klein mogelijk is.

- We verduurzamen de manier waarop we onderzoek doen, onder andere door het aanscherpen en handhaven van het dienstreisbeleid, duurzamere inkoop van onderzoeksmateriaal en promotiemateriaal en het reduceren van verbruiksenergie van onderzoeksapparatuur.

We versterken de (keten van) onderzoeksondersteuning om de wetenschapper te ontzorgen.

- We ontwikkelen een VU Research & Impact Support Portal (RISP) waarbinnen alle beschikbare ondersteuning voor wetenschappers (op facultair en op centraal niveau) overzichtelijk en toegankelijk wordt aangeboden. Daarbij zijn de behoeften van wetenschappers en de vindbaarheid van ondersteuning leidend.
- We ondersteunen de hele keten van aanvragen van onderzoeksfinanciering en projectmanagement en zorgen dat deze ondersteuning zo dicht mogelijk bij de wetenschappers ingericht is. Decentrale 'funding officers' adviseren potentiële aanvragers en begeleiden die binnen faculteiten en afdelingen in nauwe samenwerking met centrale subsidieadviseurs. Subsidieadviseurs geven gericht advies over welke programma's wel en niet passend zijn.

Keten ondersteuning onderzoeksfinanciering: van strategie tot impact

2.4 IV: Transparantie en reputatie

In 2033 staat de VU nationaal en internationaal bekend als universiteit waar wetenschappers – in lijn met de unieke geschiedenis en identiteit van de Vrije Universiteit Amsterdam – zorgdragen voor een betere wereld vanuit een open en reflectieve houding.

Als brede universiteit heeft de VU alles in huis om vanuit verschillende invalshoeken onderzoek te doen naar uitdagerende wetenschappelijke en maatschappelijke vraagstukken. Transparantie, herbruikbaarheid, samenwerking en gelijke kansen zijn hierin belangrijk, op de VU zelf, maar ook in nationale en internationale samenwerkingsverbanden met onze partners. Op de VU doen we onderzoek op een open en veilige manier: publicaties zijn open beschikbaar en onderzoeksdata zijn waar mogelijk FAIR (*Findable, Accessible, Interoperable, Reusable*). We bieden onze wetenschappers de faciliteiten, training en ondersteuning om bewust FAIR te werken. Daarbij houden we rekening met de eisen van privacy, intellectueel eigendom en kennisveiligheid. We zijn open over wat, hoe en met wie we onderzoek doen – naar andere wetenschappers, naar studenten, naar maatschappelijke partners en naar de samenleving. Wetenschappelijke integriteit in de breedste zin krijgt aan de VU bijzondere aandacht. Dat bevordert wetenschappelijke vooruitgang en zorgt ervoor dat het vertrouwen in de wetenschap behouden blijft. We versterken en verbinden de gemeenschappen rond Research Data Management, Open Science, Wetenschappelijke Integriteit, Wetenschap in Dialoog en Kennisveiligheid, zodat wetenschappers en ondersteunende staf elkaar inspireren en van elkaar leren. Met wetenschapscommunicatie vergroten we de zichtbaarheid van ons onderzoek en versterken we ons profiel en onze reputatie. Samenwerking van wetenschappers, burgers en andere partners binnen academische werkplaatsen, field-labs en Research & Impact-labs geeft ruimte aan grensverleggend onderzoek en vergroot de waardencreatie uit wetenschappelijke kennis.

Doelstellingen en activiteiten voor de periode 2024-2025

We brengen de principes van Open Science in praktijk en investeren in open infrastructuur.

- We ontwikkelen en implementeren discipline-specifieke trainingen voor wetenschappelijke en ondersteunende staf én studenten om hen wegwijs te maken bij het implementeren van Open Science-praktijken in hun werk.
- We verkennen hoe de netwerken Research Data Management, Open Science en Wetenschappelijke Integriteit kunnen verbinden om samenwerking en leren te stimuleren.
- We bouwen open infrastructuur en ondersteuning van datamanagement en kennisveiligheid verder uit, met tools voor veilig online samenwerken, verbetering van opslagmogelijkheden en het inrichten van een online omgeving voor documentatie van onderzoeksprojecten.

We vergroten de impact en reputatie van ons onderzoek.

- Vanuit het VU-brede strategische programma 'Reputatie & Impact' ontwikkelen we een onderscheidend VU-narratief en corporate communicatiestrategie om de impact en reputatie van ons onderzoek te vergroten.
- We versterken onze vertegenwoordiging in adviesraden en besluitvormende (beleids)gremia in Nederland en Europa rondom maatschappelijke vraagstukken, onderzoek en innovatie om de impact van ons onderzoek te vergroten.

We verbeteren wetenschapscommunicatie en versterken de dialoog tussen wetenschap en samenleving, én tussen academici onderling.

- We zetten wetenschapscommunicatie in voor het stimuleren van de dialoog en de open circulatie van kennis en gebruiken deze dialoog voor het responsiever maken van ons onderzoek. Hiervoor starten we als pilot met een serie dialoogbijeenkomsten met wetenschappers en burgers over klimaatverandering en hoe burgers op een betekenisvolle manier kunnen bijdragen aan VU-onderzoek en hoe VU-onderzoek kan bijdragen aan burgerinitiatieven.

3 Uitvoering van de onderzoeksstrategie

De uitvoering van deze strategie vraagt om een gezamenlijke inspanning van de onderzoeksgemeenschap van de Vrije Universiteit Amsterdam: wetenschappers, promovendi, studenten, bestuurders en ondersteunende staf. Onze visie met de vier strategiethema's geeft de richting aan bij het maken van keuzes. Dit hoofdstuk beschrijft de manier waarop we de strategie implementeren. Voor de periode tot 2025 actualiseert de onderzoeksstrategie het bestaande beleid; voor de periode daarna reikt het uitgangspunten aan voor het nieuwe instellingsplan.

3.1 Coördinatie uitvoering

Voor de uitvoering van de VU Onderzoeksstrategie volgen we een adaptieve aanpak. We monitoren hoe bestaande en nieuwe activiteiten bijdragen aan de doelstellingen en passen daar volgende activiteiten en prioriteiten op aan. Op basis van de voortgang en prioriteiten in het nieuwe instellingsplan bepalen we op welk moment we een volgende tussenbalans opmaken.

Het College van Bestuur (CvB) stelt een werkgroep in met portefeuillehouders onderzoek voor de uitvoering van de strategie. Deze werkgroep stuurt de uitvoering aan, monitort de voortgang van de strategie en doet periodiek voorstellen aan het CvB voor de verdere ontwikkeling en voor toekomstige prioriteiten, inclusief de inzet van de beschikbare financiële ruimte en capaciteit. De werkgroep betreft (vertegenwoordigers van) onze onderzoeksgemeenschap bij het maken van keuzes en bij de uitvoering van deze strategie. Het VU-brede Onderzoeksoverleg (VUO) met de portefeuillehouders onderzoek adviseert het CvB over tussentijdse voorstellen van de werkgroep. Het Bestuurlijk Overleg (BOVU) wordt periodiek over de voortgang geïnformeerd en gevraagd het CvB te adviseren bij formele updates van de onderzoeksstrategie.

De activiteiten uit deze strategie die worden belegd bij een faculteit of dienst worden onderdeel van de reguliere planning- en control-cyclus. De faculteiten en diensten integreren de ambities en prioriteiten uit de onderzoeks-

strategie in hun meerjarenplannen. Daarin geven ze aan hoe ze invulling geven aan hun bijdrage aan de realisatie van de ambities voor de lange termijn en de prioriteiten voor de korte termijn. De meerjarenplannen worden bekrachtigd door afspraken met het College van Bestuur. De voortgang wordt gemonitord via de jaarplannen en jaarverslagen en in periodieke overleggen van de werkgroep VU Onderzoeksstrategie.

3.2 Middelen

De nadruk bij de uitvoering van deze strategie ligt de komende twee jaar in het realiseren van de ambities uit de VU Strategie 2020-2025, in samenhang met andere reeds lopende programma's en initiatieven. Deze worden gefinancierd uit reeds gealloceerde middelen en daarvoor beschikbare capaciteit. Hierbij houden we rekening met veranderende omstandigheden die de financiële ruimte beperken. We maken daarom scherpe keuzes in onze prioriteiten.

Medio 2025 bekijken we in hoeverre de huidige instrumenten en de inzet van de beschikbare capaciteit voldoet of moet worden bijgesteld of afgeschaft, of dat we onze doelen moeten bijstellen dan wel nieuwe instrumenten moeten ontwikkelen om onze ambities te realiseren. Bestuurlijk blijft de VU zich sterk maken voor een evenwichtiger verdeling van middelen over de hogeronderwijsinstellingen en opleidingstypen en een betere financiële balans tussen de kerntaken onderwijs, onderzoek en valorisatie.

Meer informatie

🏠 De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam
✉ secretariaat.bbz@vu.nl

VRIJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

